

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ผู้ศึกษาวิจัยต้องการศึกษาสภาพปัญหาและกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้และเพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) วิธีการศึกษา การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้ โดยวิเคราะห์ตามแบบการวิจัยเชิงอนาคต (Future Research) โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) วิจัยดำเนินการวิจัยประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยที่ผู้แทนจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ประธานชมรมอิหม่ามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ นักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญการบริหารองค์กร และสัปปุรุษผู้สูงคุณวุฒิประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจังหวัดละ 8 คน ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด รองประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด เลขานุการคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยที่ผู้แทนจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ประธานชมรมอิหม่ามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ และนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารองค์กรและมีเชี่ยวชาญด้านศาสนาอิสลาม มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิธีการแบบเจาะจง (Purposive sample) โดยสัมภาษณ์เชิงลึกได้แก่ ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด รองประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด เลขานุการคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยที่ผู้แทนจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประธานชมรมอิหม่ามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ และนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญการบริหารองค์กรในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ คือ

แบบเครื่องมือสำหรับการศึกษาวิจัยมีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ (Purposive sample) และที่ผู้ศึกษาวิจัยได้สร้างขึ้น ดังนี้

แบบสัมภาษณ์ (Purposive sample) โดยไม่มีโครงสร้างกำหนดชัดเจนแน่นอน (Unstructured Interview) ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยได้สร้างแบบขึ้นและได้สร้างกรอบการสัมภาษณ์ในประเด็นเรื่อง กลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) จะทำการสัมภาษณ์ผู้ถูกสัมภาษณ์ภายใต้สภาพและปัญหาการบริหารงาน และเพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 6 ท่าน ในการจัดทำข้อคำถาม

ระยะที่ 2 เก็บข้อมูลด้วยวิธีเทคนิคเดลฟาย เพื่อทำการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 24 ท่าน

ระยะที่ 3 เก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของผู้มีส่วนได้เสียในองค์กรสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รองประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เลขานุการคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ รองเลขานุการคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประธานชมรมอิหม่ามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 18 ฉบับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นในเรื่องกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัยนี้แยกออกเป็น 3 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลหาทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญ และวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียในองค์กรสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้สถิติในการวิจัยดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 6 ท่าน มาทำการถอดเทป และทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความเหมือน แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาสร้างเป็นข้อคำถาม

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลหาทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญตามการวิจัยเทคนิคเคสฟาย

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) วิเคราะห์โดยคำนวณค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (Interquartile Range) และแปรผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียในองค์กรสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean)

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปได้ว่า ปัจจุบันสภาพและปัญหาการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้พบว่า ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีอายุระหว่าง 60 ปีขึ้นไป ส่วนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 40-60 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 16 – 20 ปี

สภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์

พบว่า สภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ประธานชมรมอิหม่าม และนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญการบริหารองค์กรในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่อยู่ในระดับมาก คือด้านการจัดทำแผน ($\bar{X} = 3.57$) รองลงมา คือด้านการเตรียมการปรับปรุงแผน ($\bar{X} = 3.44$) ด้านการเตรียมการวางแผน ($\bar{X} = 3.42$) และด้านการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.30$) ตามลำดับ

ด้านการเตรียมวางแผน

พบว่า สภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ประธานชมรมอิหม่าม และนักวิชาการ/อาจารย์มหาวิทยาลัย ด้านการเตรียมการวางแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีสภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) มากที่สุด คือ การประชุมคณะกรรมการ คณะทำงานเพื่อแสดงความคิดเห็น และร่วมกันกำหนดแนวทางในการจัดทำแผน

กลยุทธ์เพื่อพัฒนาการบริหารงานของสำนักงาน ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมา คือมีการเตรียมการล่วงหน้า ในด้านการจัดระบบโครงสร้าง วิธีการและปฏิทินปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.61$) และสำนักงานของท่านมีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานฯการจัดทำแผน ($\bar{X} = 3.56$) และมีการนำผลการปฏิบัติงานในปีที่ผ่านมาใช้ในการวางแผน ($\bar{X} = 3.50$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับสภาพการดำเนินงานวางแผนวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) น้อยที่สุด คือบุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.99$)

ด้านการจัดทำแผน

พบว่า สภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ประธานชมรมอิหม่าม และนักวิชาการ/อาจารย์มหาวิทยาลัย ด้านการจัดทาแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีสภาพการจัดทาแผน มากที่สุด คือ กำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจน ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมา คือกำหนดวิสัยทัศน์ของสำนักงานอย่างชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ ($\bar{X} = 3.77$) และกำหนดภารกิจของสำนักงาน บ่งบอกทิศทางในอนาคตและขอบเขตการปฏิบัติงานของสำนักงาน ($\bar{X} = 3.68$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับสภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) น้อยที่สุด คือการจัดทาแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยเหนือและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 2.42$)

การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

พบว่า สภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) ด้านการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีสภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570)

มากที่สุด คือ มีการมอบหมายงานเป็นระบบ และชัดเจน ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมา คือมีการทำความเข้าใจร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวิธีการทำงานก่อนลงมือปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.50$) และการมอบหมายให้บุคคลรับผิดชอบ การประเมินผลการปฏิบัติงานมีความชัดเจน ($\bar{X} = 3.43$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับสภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) น้อยที่สุด คือการเบิกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานรวดเร็วเพียงพอและเหมาะสม ($\bar{X} = 2.95$)

ด้านการปรับปรุงแผน

พบว่า สภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) ด้านการปรับปรุงแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีสภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) มากที่สุด คือเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการปรับปรุงแผน ($\bar{X} = 3.52$) รองลงมา คือมีการปรับปรุงวิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของแผนให้ทันสมัยอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.46$) และนำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุงแผนการบริหารงานของสำนักงาน ($\bar{X} = 3.44$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับสภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) น้อยที่สุด คือผู้ปฏิบัติงานสามารถปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.40$)

ด้านการเตรียมการวางแผน

พบว่า ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2561-2570) ด้านการเตรียมการวางแผน ประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด คือ ขาดการวางแผนหรือปฏิทินในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ไม่มีประสบการณ์หรือไม่มีความเป็นมืออาชีพ และไม่มีความพร้อมในเรื่องของบุคลากรที่จะมาทำงาน และมีความถี่น้อยที่สุด คือ ไม่มีข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต่อการวางแผน

ด้านการเตรียมการวางแผน

พบว่า ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) ด้านการเตรียมการวางแผน ประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด คือ ต้องมีการวางแผนล่วงหน้าและทำปฏิทินระบบงานที่แน่นอน รองลงมา คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกด้านมาประชุมเตรียมการก่อนกำหนดประเด็นและกรอบให้ชัดเจนก่อนการวางแผน โดยผู้บริหารต้องพยายามรวมความเป็นหนึ่งให้เกิดในองค์กรให้ได้ และมีการปรึกษาหารือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และต้องมีผู้บริหารที่เข้าใจระบบการทำงาน ควรมีเวลาในการศึกษาข้อมูล และมีความถี่น้อยที่สุด คือ ต้องมีผู้รับผิดชอบด้านนี้โดยเฉพาะ และติดตามงานอย่างต่อเนื่อง

ด้านการจัดทำแผน

พบว่า ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2561-2570) ด้านการจัดทำแผน ประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด คือ ความไม่พร้อมเพรียงของผู้บริหาร และบุคลากรแต่ละฝ่าย ขาดผู้เชี่ยวชาญ รองลงมา คือ กำหนดภารกิจการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด บ่งบอกทิศทางในอนาคต และวัตถุประสงค์ของการทำแผน ซึ่งขาดความรู้ความเข้าใจในการทำแผน และมีความถี่น้อยที่สุด คือ ไม่มีการเตรียมการจัดทำแผนล่วงหน้า ทำให้ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ด้านการจัดทำแผน

พบว่า ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) ด้านการจัดทำแผน ประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด คือ มีการอบรมและให้ความรู้ในการทำแผน ศึกษาดูงาน รองลงมา คือ สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดควรหาข้อดี ข้อด้อยของสำนักงานให้เจอ แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ผู้จัดทำแผน และผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผน และมีความถี่น้อยที่สุด คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความคิดที่เหมือนกัน ช่วยกันพัฒนาไปด้วยกัน

ด้านการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

พบว่า ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2561-2570) ด้านการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด คือ ไม่ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ รองลงมา คือ ขาดความเป็นประจำ สม่่าเสมอในการปฏิบัติและการติดตามการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และไม่สามารถปฏิบัติตามแผน เนื่องจากเรื่องงบประมาณและมีความถี่น้อยที่สุด คือ แผนที่วางไว้ไม่รัดกุม

ด้านการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

พบว่า ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2561-2570) ด้านการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด คือ ควรปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ รองลงมา คือ ต้องสร้างความตระหนักให้กับองค์กร ให้ทุกคนเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามแผน และควรวางแผนให้ชัดเจน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจัง และมีความถี่น้อยที่สุด คือ มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบแผน แต่จะต้องสอดคล้องตามแผนที่วางไว้

ด้านการปรับปรุงแผน

พบว่า ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2561-2570) ด้านการปรับปรุงแผน ประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด คือ ขาดการประเมิน การติดตาม และการปรับปรุงแผน และไม่มีผลการนำไปใช้ในอดีต มาปรับปรุง รองลงมา คือ ผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่เอาใจใส่กับการบริหาร ไม่เข้าใจแผน และไม่มีแผนดำเนินงานวางแผนตามที่ได้กำหนดไว้ ไม่เคลื่อนไหว ปรับปรุงจะต้องปฏิบัติตามแผนที่ได้จัดทำ และมีความถี่น้อยที่สุด คือ แผนไม่เหมาะสมกับบริบทของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด

ด้านการปรับปรุงแผน

พบว่า ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) ด้านการปรับปรุงแผน ประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด คือ การปรับปรุงแผนให้มีความเหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติ ปรับแผนให้เข้ากับพันธกิจ เป้าหมาย และวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ แผนที่ใช้ส่วนใหญ่ต้องมีการปรับปรุงเรื่องเวลา และควรชี้แจงและประเมินแผนงานและปรับปรุงแผนงาน และมีความถี่น้อยที่สุด คือสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดต้องมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง และประเมินผลที่ชัดเจน

สรุปการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงาน

สรุปการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยได้นำ SWOT มาจัดทำ TOWS matrix เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ตามลักษณะ 4 รูปแบบ คือ จุดแข็ง + โอกาส จุดอ่อน + โอกาส จุดแข็ง + อุปสรรค จุดอ่อน + อุปสรรค ในส่วนของ TOWS และสรุปความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคเฉพาะปัญหาการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ TOWS Matrix ผู้วิจัยได้นำมาจัดทำวิสัยทัศน์ คือ เชี่ยวชาญการบริหารสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด จัดการอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาองค์กร พัฒนาคณะพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ พันธกิจ คือ การบริหารสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและการจัดการที่ดี ส่งเสริมสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด มีการบริหารได้มาตรฐานธรรมาภิบาล มุ่งหลักธรรมนำ คือการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเป็นผู้มีคุณธรรมนำความรู้ มีวุฒิภาวะเลื่อมใส ใฝ่รู้ และใฝ่คิด เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณและปัญญา มีโลกทัศน์กว้างไกล มีความสามารถและทักษะในการแก้ปัญหาอย่างสมดุลและยั่งยืน มีศรัทธาอุทิศตน เพื่อศาสนาและพัฒนาสังคม

การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า สามารถกำหนดวิธีตามกลยุทธ์ทั้งหมด 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ (1) การบริหารถือหลักศาสนาเป็นสำคัญ (2) การป้องกันความเสื่อมนำไปสู่

ความเจริญ (3) การปฏิบัติหน้าที่จริยธรรม (4) การทำงานที่ดีให้สำเร็จวัตถุประสงค์ (5) การส่งเสริม
สิ่งอันเป็นความเอื้อเพื่อเกื้อกูล ตามความจำเป็นของแต่ละจังหวัด

อภิปรายผล

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 24 คน ได้รับคำตอบกลับมาร้อยละ 100 พบว่า ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประธานชมรมอิหม่ามประจำจังหวัดประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ และนักวิชาการ/อาจารย์มหาวิทยาลัย ทั้งหมดเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ อายุในช่วง 50 – 99 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.8 อายุในช่วง 40 – 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.2 ตามลำดับ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมา จบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 25.0 ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 8.3 ระดับการศึกษาอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 8.3 ระดับสูงกว่าปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 4.2 และต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.2 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงาน 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.2 มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.7 มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.5 และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.2 ตามลำดับ ถือว่าข้อมูลมีความน่าเชื่อถือได้ และสามารถเพิ่มความเชื่อถือของข้อมูลเชิงคุณภาพเพิ่มขึ้น

2. สภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงาน
คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570)

จากการตอบแบบสอบถาม พบว่า สภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ประธานชมรมอิหม่าม และนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญการบริหารองค์กรประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่อยู่ในระดับมาก คือด้านการ

จัดทำแผน รองลงมา คือด้านการเตรียมการปรับปรุงแผน ด้านการเตรียมการวางแผน และด้านการนำแผนไปสู่การปฏิบัติตามลำดับ พบว่า สภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2561-2570) ด้านการเตรียมการวางแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีสภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2561-2570) มากที่สุด คือ การประชุมคณะกรรมการ คณะทำงานเพื่อแสดงความคิดเห็น และร่วมกันกำหนดแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการบริหารงานของสำนักงาน รองลงมา คือมีการเตรียมการล่วงหน้าในด้านการจัดระบบ โครงสร้าง วิธีการและปฏิทินปฏิบัติงาน และสำนักงานของท่านมีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารงาน การจัดทำแผน และมีการนำผลการปฏิบัติงานในปีที่ผ่านมาใช้ในการวางแผน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับสภาพการดำเนินงานวางแผนวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า น้อยที่สุด คือบุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น พบว่า สภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2561-2570) ด้านการจัดทำแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีสภาพการจัดทำแผน มากที่สุด คือ กำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจน รองลงมา คือกำหนดวิสัยทัศน์ของสำนักงานอย่างชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ และกำหนดภารกิจของสำนักงาน บ่งบอกทิศทางในอนาคตและขอบเขตการปฏิบัติงานของสำนักงาน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับสภาพการดำเนินงานวางแผนยุทธศาสตร์น้อยที่สุด คือการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการบริหารงานของสำนักงานสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยเหนือและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า สภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2561-2570) ด้านการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีสภาพการดำเนินงานวางแผนยุทธศาสตร์การบริหารงานมากที่สุด คือ มีการมอบหมายงานเป็นระบบ และชัดเจน ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด

ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานเป็นทีม รองลงมา คือมีการทำความเข้าใจร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวิธีการทำงานก่อนลงมือปฏิบัติ และการมอบหมายให้บุคคลรับผิดชอบ การประเมินผลการปฏิบัติงานมีความชัดเจน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับสภาพการดำเนินงานวางแผนยุทธศาสตร์การบริหารงานน้อยที่สุด คือการเบิกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานรวดเร็ว เพียงพอและเหมาะสม พบว่า สภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) ด้านการปรับปรุงแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีสภาพการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) มากที่สุด คือเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการปรับปรุงแผน รองลงมา คือมีการปรับปรุงวิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของแผนให้ทันสมัยอยู่เสมอ และนำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุงแผนการบริหารงานของสำนักงานตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับสภาพการดำเนินงานวางแผนยุทธศาสตร์การบริหารงานน้อยที่สุด คือผู้ปฏิบัติงานสามารถปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2561-2570) จากการสัมภาษณ์

แผนกลยุทธ์ที่วิเคราะห์ออกมาไม่ได้แตกต่างจากแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอยู่ แต่ทุกด้านต้องมีการพัฒนาจากยุทธศาสตร์เดิมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะการจัดการบูรณาการ โครงการดำเนินงานที่ต้องมีในทุกระดับเพื่อความคล่องตัวในการทำงานและต้องมีการพัฒนาศักยภาพของสำนักงานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดโดยสามจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้บริหารและบุคลากรผู้ปฏิบัติงานต้องพัฒนาระบบข้อมูลทุกด้านต้องมีการจัดและพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อจะได้มีฐานข้อมูลในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพสามารถนำมาแก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง ประสิทธิผลเป็นความสามารถขององค์กรที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย 4 ประการคือความเป็นหนึ่งเดียวขององค์กร (Interpretation) การปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม (Adaptability) การปรับตัวให้

สอดคล้องกับสังคม (Social relevance) และผลผลิตขององค์กร (Productivity) การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติมีส่วนสำคัญเพื่อให้การดำเนินงานแก้ไขปัญหาคิดสอดคล้องกับบริบทของสังคม การสร้างทัศนคติและการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับบุคลากรหรือคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีความสำคัญที่สุดแต่ทุกด้านต้องมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นให้มากเพื่อประสิทธิภาพการทำงานและความต่อเนื่องของการแก้ไขปัญหามีการนำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้แต่เฉพาะด้านเท่านั้นยังไม่ครอบคลุมในทุกกิจการงาน โดยเฉพาะการวางแผนงานยุทธศาสตร์ด้านกำลังคน ถึงอย่างไรก็ตามทุกด้านให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของการบริหารจัดการ การนำหลักศาสนานำมีความสำคัญในการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งเป็นหลักศรัทธาที่สามารถยับยั้งมิให้การกระทำที่อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กรได้อย่างมาก สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 ที่กำหนดคุณสมบัติผู้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดว่าต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักศาสนาเป็นอย่างดี

พบว่า ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์การบริหารงานเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2561-2570) คือ ขาดการวางแผนหรือปฏิทินในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่มีความเป็นมืออาชีพ และไม่มีความพร้อมในเรื่องของบุคลากรที่จะมาทำงาน และไม่มีข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต่อการวางแผน ส่วนด้านการจัดทำแผน คือ ความไม่พร้อมเพียงของผู้บริหารและบุคลากรแต่ละฝ่าย ขาดผู้เชี่ยวชาญ กำหนดภารกิจการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด บังบอททิศทางในอนาคต และวัตถุประสงค์ของการทำแผน ซึ่งขาดความรู้ความเข้าใจในการทำแผน และไม่มีการเตรียมการจัดทำแผนล่วงหน้า ทำให้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงส่วนด้านการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ คือ ไม่ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ขาดความเป็นประจำ สม่าเสมอในการปฏิบัติและการติดตามการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และไม่สามารถปฏิบัติตามแผน เนื่องจากเรื่องงบประมาณและแผนที่วางไว้ไม่รัดกุม ส่วนด้านการปรับปรุงแผน คือ ขาดการประเมิน การติดตาม และการปรับปรุงแผน และไม่มีมีการนำผลการใช้ในอดีต มาปรับปรุง ผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่เอาใจใส่กับการบริหาร ไม่เข้าใจแผน และไม่มีการดำเนินงานวางแผนตามที่ได้กำหนดไว้ ไม่เคลื่อนไหว ปรับปรุงจะต้องปฏิบัติตามแผนที่ได้จัดทำ และแผนไม่เหมาะสมกับบริบทของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องมีการดำเนินงานในรูปแบบอิสลาม รัฐให้การส่งเสริมสนับสนุนอุปถัมภ์เงินอุดหนุน ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์ บุคลากรมีความสามารถหลากหลาย บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินงานวางแผน

กลยุทธ์ โดยมีต้นสังกัดเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์ บุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการดำเนินงานวางแผนยุทธศาสตร์ มีการอบรมอย่างต่อเนื่อง บุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวางแผน มีความรู้ความเข้าใจในการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ และมีการจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจน นโยบายรัฐต้องให้การส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมงานซึ่งตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ และควรได้รับการสนับสนุน ทรัพยากรและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดน ต้องมีการอบรมคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด และบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการดำเนินงานวางแผน โดยการเข้ามามีส่วนร่วม และจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะ ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนำแบบอย่างต่อ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด คือ หลักประชาธิปไตย ได้แก่ ประยุกต์ตามหลักศาสนาด้วย วิธีการบริหารแบบซ็อส์ตัยสุจิดโปรงใส และก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ควรอบรมหลักสูตรการบริหาร กิจการองค์กร

2. ข้อเสนอแนะ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดควรใช้หลัก **وشاورهم في الأمر** คือ ทำงานแบบมีส่วนร่วม หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ พร้อมเพรียงกันประชุม

3. ข้อเสนอแนะ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดควรใช้หลัก **علموا ولا دكم فانهم مخلوقون لزمان غير زمانكم** ได้แก่ การเรียนรู้ให้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน ในการบริหารจัดการองค์กรสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดโดยการไม่ยึดติดกับ วิธีการหรือแนวคิดเดิมอย่างเดียวและควรนำความรู้ใหม่และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มา ประยุกต์ใช้ให้มากขึ้น

4. ข้อเสนอแนะ การพัฒนาประสิทธิภาพคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดโดย เพิ่มความรู้ด้วยการเปิดโอกาสให้มีการเรียนในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าในด้านการบริหาร องค์กรเพราะสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีความพร้อมด้านการเงิน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาองค์ประกอบด้านการเงินของการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในแต่ละจังหวัด เพื่อเปรียบเทียบให้ได้ผลการศึกษาที่ลึกมากขึ้น
2. ควรศึกษาการบริหารความขัดแย้งสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในองค์ประกอบหรือปัจจัยอื่นๆ โดยเน้นเฉพาะองค์ประกอบด้านครอบครัวและมรดก
3. ควรศึกษาบทบาทของอิหม่ามในมัสยิดเรื่องการทำนุบำรุงศาสนา โดยอาจจะเปรียบเทียบระหว่างมัสยิดในเขตชนบทและมัสยิดในเมือง
4. ควรศึกษายุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อการพัฒนาสังคมมุสลิม

Prince of Songkla University
Pattani Campus